

גזר דין

ביום ה-27 בנובמבר 2011 הרשעתי את הנקבל, תלמיד שנה ג' בחוג לסיעוד, בעבירות של הונאה בעבודה והפרת הוראות (לפי סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח) בהתאמה). זאת, מכיוון שהגיש עבודה שהועתקה כאילו הייתה שלו.

לאורך דיון ההוכחות הכחיש הנקבל את העובדה שהגיש עבודה מועתקת. הוא אף שינה את גרסתו לאורך ההליך. גם במהלך הטיעון לעונש, שהתקיים בתאריך 11 בינואר 2012, לא שמעתי מפיו של הנקבל הודאה בביצוע העבירה או חרטה על ביצועה. חלף זאת, טען בפניי בא כוחו של הנקבל כי הנקבל מתחרט ולוקח אחריות על מעשיו, אלא שהוא במצב נפשי אשר מונע ממנו לדבר בנוכחות בית הדין. הקבילה ביקשה שנטיל על הנקבל עונש של שנה וחצי הרחקה החל מסמסטר ב' תשע"ב (כלומר, כי הנקבל יורחק מלימודים בסמסטר ב' תשע"ב ובמשך כל שנת הלימודים תשע"ג). הקובל הבהיר כי יהיה מוכן להמיר את הסמסטר השלישי של ההרחקה בפועל (סמסטר ב' תשע"ג) ב-60 שעות של עבודות לתועלת הציבור שירוצו במהלך תקופת ההרחקה בפועל. בא כוחו של הנקבל, מנגד, ביקש שההרחקה תחל רק לאחר תום שנת הלימודים הנוכחית. זאת, מאחר והנקבל לומד קורסים שנתיים ואם יורחק כבר עתה, יצטרך לחזור עליהם מהתחלה ועל כן יורחק למעשה לשנתיים מלאות. בנוסף ביקש בא כוחו של הנקבל שהסמסטר השלישי יומר ב-60 שעות עבודות שירות לתועלת הציבור.

במהלך דיון הטיעונים לעונש ביקשתי שיועבר לידי מידע משלים כדי לברר את המבנה המדויק של תוכנית הלימודים של הנקבל. זאת, על מנת לברר האם ביצוע מיידי של גזר הדין אכן משמעותו שכל הלימודים של הנקבל במהלך סמסטר א' תשע"ב יירדו לטימיון והאם ישנם קורסים סמסטריאליים אותם יוכל ללמוד בסמסטר ב' תשע"ג (אם אכן אמיר את סמסטר ההרחקה השלישי בעבודות שירות). ביום 17 בינואר 2012 הועבר אליי מידע משלים זה וממנו עולות העובדות הבאות, כפי שמסרה אותן ד"ר טובה הנדל, ראש התוכנית הכללית בחוג לסיעוד. ראשית, בניגוד למה שמסר הנקבל במהלך הדיון, הקורסים השנתיים אותם לומד עתה הנקבל מורכבים מבסיס עיוני אשר ניתן בסמסטר א' ומבסיס מעשי הנלמד בסמסטר ב'. לאחר סמסטר א' מתקיימת בחינה על הבסיס העיוני וניתן עליה ציון נפרד מהציון הניתן בהמשך למרכיב הקליני. ד"ר הנדל מבהירה כי "את ההתנסויות הקליניות שיחסרו לסטודנט, יוכל להשלים בסמסטר ב' של תשע"ג". כלומר, טענתו של הנקבל שהרחקה מיידיית משמעה הרחקה של שנתיים בפועל אינה נכונה, מאחר ואת לימודיו בסמסטר זה יוכל לתרגם לציון ברכיב העיוני

אותו יסיים בתום הסמסטר הנוכחי, ולהשלים את חלקו הקליני במחצית השנייה של שנת הלימודים תשע"ג, לאחר שובו מן ההרחקה.

הקובל טען בפניי שיש להרחיק את הנקבל לפרק זמן ארוך מרף הענישה המינימאלי של שנה (הנדרש בעבירות הונאה) מכיוון שהנקבל לא התחרט, לא קיבל על עצמו אחריות והתעקש לנהל הליך הוכחות מלא. בא כוחו של הנקבל מסר שיש להקל עם הנקבל מכמה סיבות: ראשית, הוא בא ממשפחה ענייה ונטולת השכלה. הוא הראשון הלומד באוניברסיטה ותקוות המשפחה תלויות בו. בטענה זו תומת מכתב מאת הלשכה לשירותים חברתיים ביישובו של הנקבל (ג-1). שנית, המשפחה מצויה במצב נפשי קשה בעקבות הליכי המשמעת כנגד הנקבל, ומצב זה עשוי להחמיר אם עונשו יהיה כבד. שלישית, הנקבל הוא בעל מוניטין טוב, חרוץ ושקט ויש לסייע לו לצאת ממעגל העוני של המשפחה ואף לסייע להם. רביעית, בא כוחו של הנקבל הוסיף כי למרות שהנקבל עצמו לא לקח אחריות ולא התנצל על מעשיו בפני בית הדין, הרי שהוא משמש בתור "פיו" והוא מבטיח שהנקבל אכן מתחרט ומתנצל על מעשיו.

לאור מכלול הנסיבות אני סבור כי במקרה זה יש להחמיר עם הנקבל. הנקבל בחר לנהל הליך ארוך, במהלכו החליף גרסאות וניסה להטיל את האשם בשלל גורמים. גם במהלך הטיעון לעונש לא הצליח להוציא מפיו מילה אחת ממנה ניתן לחלץ נטילת אחריות או צער על מעשיו. אמנם בא כוחו אמר לידו כי הוא מתנצל ומתחרט בשמו, אולם ניסיונות שונים לדובב אותו לקחת אחריות עלו בתוהו. גם מצבו המשפחתי או הכלכלי אינו חריג בהרבה ממצבם של תלמידים רבים אחרים, שאינם בוחרים להעתיק עבודות לא להם. ההעתקה אף היא חמורה: מדובר בעבודה המחזיקה 15 עמודים והיא מסכמת קורס שלם בנושא חשוב ומהותי למקצועות הסיעוד ("יחסי סיוע מטפל מטופל"). העבודה כולה מועתקת ואין בה כל עשייה מקורית של הנקבל. אני סבור, אפוא, כי הרחקה לתקופה של שלושה סמסטרים בפועל היא הענישה הראויה לעבירה. דחיית ביצוע העונש היא דבר אותו עושה בית הדין רק במקרים חריגים שבחריגים, ולאור המידע שהועבר אליי מבית הספר לסיעוד, אין כל מקום לדחות את ביצוע העונש, שכן הנקבל יוכל להיבחן על הקורסים אותם הוא לומד בסמסטר זה (א' תשע"ב) ומאמציו לא יירדו לטימיון. עם זאת, על מנת להקל במידת מה עם הנקבל, אני מורה שהסמסטר השלישי של ההרחקה בפועל יומר ב-60 עבודות שירות לתועלת הציבור, שיבוצעו במהלך תקופת ההרחקה בפועל. אישור על ביצוע עבודות אלה יהווה תנאי לשובו של הנקבל ללימודים במהלך סמסטר ב' תשע"ג.

מהמסמך שהועבר אליי על ידי בית הספר לסיעוד עולה החשש כי אם אפסול את הקורס ואת העבודה נשואי קובלנה אלה, לא יוכל הנקבל לקחת קורס מתקדם בתקשורת ("היבטים

בהתערבות סיעודית במשפחה") בסמסטר ב' תשע"ג ומשמעות הדבר היא כי יפסיד 2 שנות לימוד. אודה כי לא ירדתי לשורש הצהרה זו, מאחר ולא ברור לי האם לא ניתן לקחת קורס זה במהלך לימודי שנה ד'. מכל מקום, מאחר ואין כוונתי להרחיק בפועל את הנקבל לשנתיים, אני מורה על ההסדר הבא: במידה ואכן על הנקבל להשלים את שני הקורסים בתקשורת במהלך שנת הלימודים השלישית (הן אם הם מהווים תנאי לשנה ד' והן מפני שלא ניתן, מכל סיבה אחרת, ללמוד אותם במקביל ללימודים בשנה ד'), הרי שאני מורה כי העבודה המועתקת נשואת הקובלנה תיפסל, אולם הקורס לא ייפסל. משכך, יוכל הנקבל להגיש עבודה חדשה חלף העבודה שנפסלה על מנת שיוכל ללמוד את הקורס המתקדם בתקשורת בסמסטר ב' תשע"ג. אם, לעומת זאת, יכול הנקבל ללמוד את שני הקורסים בתקשורת במהלך שנה ד' (תשע"ד), גם הקורס נשוא הקובלנה ייפסל ולא רק העבודה.

לפיכך, כאמור, אני גוזר את דינו של הנקבל כדלקמן:

- א. פסילת העבודה והקורס נשואי הקובלנה. במידה ופסילת הקורס כולו תמנע מהנקבל לסיים לימודיו בתום שנת הלימודים תשע"ד, אני מורה כי רק העבודה תיפסל אולם הקורס לא ייפסל, כך שהנקבל יוכל לכתוב עבודה אחרת חלף העבודה שנפסלה מבלי לקחת את הקורס בשנית.
- ב. הרחקה בפועל לשלושה סמסטרים (ב' תשע"ב, א' ו-ב' תשע"ג). את סמסטר ההרחקה השלישי (ב' תשע"ג) יוכל להמיר הנקבל ב-60 שעות עבודות שירות לתועלת הציבור שיבוצעו במקביל לתקופת ההרחקה בפועל. ביצוע עבודות השירות יתואם אל מול דקנאט הסטודנטים והשלמתן תהווה תנאי לחזרת התלמיד ללימודים בסמסטר ב' תשע"ג.
- ג. הרחקה על תנאי לשנה לתקופה של שנתיים מיום חזרתו ללימודים, על כל עבירה נוספת על סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

ד"ר ישי בלנק

הממונה על המשמעת